

staatsbosbeheer

Ontwikkeling Honswijkerwaard

Initiatiedocument

Versie 2

Datum 5 juni 2025
Project Ontwikkeling Honswijkerwaard

Projectnummer

Versienummer 2

Status Definitief

360 documentnummer

Gebiedsnaam Ontwikkelgebied Honswijkerwaard
Planeenheid PE Utrecht

Beheergebied
Provinciale eenheid Utrecht

Opdrachtgever Jitske Brand
Opdrachtnemer Janine Spieksma
Projectleider Maarten van der Kuijl

Contactpersoon: Maarten van der Kuijl
Programmamanager SGL

T 06 11145830

E m.kuijl@staatsbosbeheer.nl

Toelichting en ondertekening:

Een project start met een idee of kans en in de initiatieffase wordt de haalbaarheid van een project getoetst. Het intakeformulier is een hulpmiddel om samen met de interne opdrachtgever de haalbaarheid van een idee of kans te verkennen en de opdracht scherp te krijgen. Wat zijn de doelen, en in welke mate dragen deze bij aan de organisatiedoelstellingen en prioriteiten? Welke resultaten worden opgeleverd? Hoe wordt het project afgebakend? Wat is nodig aan mensen en middelen? De uitkomst van deze fase kan zijn dat een project door gaat, dat het project uitgesteld wordt vanwege een lage prioriteit, of dat het project niet verder gaat.

Door ondertekening van dit intakeformulier geeft de interne opdrachtgever opdracht aan de projectleider voor verdere uitwerking in een Plan van Aanpak / Projectplan en neemt de projectleider deze opdracht aan. Tevens stelt de interne opdrachtgever budget beschikbaar.

Getekend voor akkoord
door projectvoorbereider / projectleider

Getekend voor akkoord
door intern opdrachtgever

.....
Datum:

.....
Datum:

Inhoudsopgave

1.	Achtergrond van het project	3
1.1	Geografische ligging	3
1.2	Aanleiding	3
1.3	Bestuurlijk / Juridische context	3
1.4	Opdrachtgever	3
1.5	Rol Staatsbosbeheer	3
2.	Doelstelling	3
2.1	Doel van het project.....	3
2.2	Bijdrage aan de doelstellingen.....	4
2.3	Prioriteitstelling	4
3.	Resultaat	4
3.1	Projectresultaat.....	4
3.2	Alternatieve oplossingen.....	4
3.3	Afbakening.....	5
4.	Risico's	6
4.1	Risicotabel	6
4.2	Vergunningen	6
5.	Organisatie en capaciteit.....	6
5.1	Interne capaciteit	6
5.2	Externe partijen.....	7
6.	Planning	7
6.1	Start- en einddatum	7
6.2	Fasering.....	8
6.3	Mijlpalen.....	8
7.	Financiën	8
7.1	Kosten huidig boekjaar	8
7.2	Totale projectkosten	Error! Bookmark not defined.
8.	Communicatie	9
8.1	Communicatieplan	9
8.2	Samenhang met andere projecten / programma's	9
8.3	Issues	9

1. Achtergrond van het project

1.1 Geografische ligging

Het gebied waar deze opgave is, zijn de noordelijke uiterwaarden van de Lek, nabij Tull en 't Waal en fort Honswijk, bekend als de Honswijkerwaard. Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is daar eigenaar van meerdere percelen, die zijn of worden ingericht voor regionale openlucht dagrecreatie. In de Honswijkerwaard ligt de Honswijkerplas, waarvan het noordelijk deel in 2015 is opgeleverd met een (zwem)strand, ligweides, speeltoestellen, parkeervoorzieningen, etc. Het zuidelijk deel van de Honswijkerplas, dat sinds 2017 van de noordplas gescheiden wordt door een gronddam, is in ontwikkeling.

1.2 Aanleiding

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden werkt samen met Dekker aan de verondieping en inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas. Derde partijen hebben een initiatief voor natuurontwikkeling in dit gebied. Dit initiatief grijpt in op de mogelijkheden voor recreatieve ontwikkeling, inrichting en gebruik van het gebied.

1.3 Bestuurlijk / Juridische context

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is een gemeenschappelijke regeling en heeft als zodanig een overeenkomst met de Dekker groep voor verondieping en recreatieve inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas. In dat verband zijn de betreffende percelen tot eind 2027 in eigendom van de Dekker groep. De Dekker groep voert de verondieping uit onder het regime van de Wet Bodembescherming (inrichtingsplan).

Initiatiefnemers van de natuurontwikkeling hebben een voorkeursontwerp voor hun initiatief en willen dit in de loop van 2025 in planologische procedure brengen tbv uiteindelijk vergunningverlening.

1.4 Opdrachtgever

We voeren dit project uit in opdracht van het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

1.5 Rol Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer is in het kader van dit project uitvoerder van de samenwerkingsovereenkomst met het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

2. Doelstelling

2.1 Doel van het project

Het doel van dit project is afstemming van de lopende activiteiten van en voor het recreatieschap Stichtse Groenlanden in de Honswijkerwaard en het initiatief voor natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard; vertegenwoordiging van de belangen van het recreatieschap in beide ontwikkelingen en daarmee uitvoering geven aan het besluit van het Algemeen bestuur van het recreatieschap van 2 december 2024.

Verder moeten als onderdeel van dit project de verondiepingswerkzaamheden worden begeleid en moet een eindoplevering worden voorbereid.

2.2 Bijdrage aan de doelstellingen

Dit project past in de samenwerking tussen het recreatieschap Stichtse Groenlanden en de Provinciale Eenheid Staatsbosbeheer Utrecht.

2.3 Prioriteitstelling

Initiatiefnemers van de natuurontwikkeling koersen op realisatie van hun doelstellingen, met name Kaderrichtlijn Water (KRW) vóór eind 2017. Bestuur van het recreatieschap heeft besloten mee te werken aan realisatie van die doelstellingen en heeft daaraan wel voorwaarden verbonden. Tegelijkertijd geldt ook, dat de overeenkomst tussen het recreatieschap en de Dekker groep voor verondieping en inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas eind 2027 afloopt en tegen die tijd er een eindoplevering, ingebruikname en eindafrekening zal zijn.

3. Resultaat

3.1 Projectresultaat

Resultaat van de inzet op deze opgave zijn vervolgadvisen voor besluitvorming door het bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden, afgestemd op het proces met de initiatiefnemers voor de natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard. Dit behelst ook eventuele overeenkomsten ten aanzien van ontwikkeling en inrichting van gronden in de Honswijkerwaard, vervreemding van eigendommen, of de wijziging van vigerende overeenkomsten ten aanzien daarvan, zoals de overeenkomst tussen de Dekker groep en het recreatieschap met betrekking tot de verondieping van de zuidelijke Honswijkerplas.

Projectresultaat is daarnaast de uiteindelijke oplevering van (het resterende deel van) de zuidelijke Honswijkerplas aan het recreatieschap door de Dekker groep eind 2027.

3.2 Alternatieve oplossingen

Als dit project niet wordt uitgevoerd, wordt er geen gevolg gegeven aan besluiten van het bestuur van het recreatieschap ten aanzien van verondieping van de zuidelijke Honswijkerplas en het addendum op de overeenkomst met de Dekker groep. N.B. voor overname van de werkzaamheden voor SGL door Staatsbosbeheer werd de verondieping en inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas ook met inbreng van een externe civieltechnisch deskundige begeleid.

Zonder dit project wordt er ook geen gevolg gegeven aan het besluit van het Algemeen Bestuur van het recreatieschap van 2 december 2024 over het meewerken aan het initiatief voor natuurontwikkeling. Er vindt dan geen goede afstemming plaats tussen de natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard en de afwikkeling van de overeenkomst tussen het recreatieschap en de Dekker groep over verondieping en inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas.

3.3

Afbakening

Het project behelst niet de voortgang van het concept recreatief knooppunt 't Waal als zodanig, waar de betreffende percelen in betrokken zijn. De ontwikkeling daarvan is onderworpen aan het lopende traject van een visie op de terreinen van recreatieschap Stichtse Groenlanden en naastliggende terreinen van Staatsbosbeheer en de ontwikkelagenda, die daaruit zal voortvloeien.

4. Risico's

4.1 Risicotabel

nr	Risico	Mitigerende maatregel
1	De beschikbaarheid van voldoende en de juiste deskundigheid in de betrokken organisatie(s).	Goede afstemming en planning in de interne organisatie en met de betrokken externe organisaties, zodat de betreffende medewerkers tijdig en voldoende beschikbaar zijn als dat nodig is in het proces. Ten aanzien van civieltechnische begeleiding van de werkzaamheden van Dekker en beoordeling van de plannen voor de natuurontwikkeling wordt extern advies ingewonnen.
2	Medewerking van de Dekker groep.	Afstemming zoeken met Dekker en de initiatiefnemers van de natuurontwikkeling. In de actuele praktijk van medio 2025 werkt Dekker mee.
3	Samenhang met/ afhankelijkheid van andere trajecten, waaronder dijkversterking en ingewikkeld proces van herschikking van grondposities	Betrokkenheid en rol van programmamanager SGL (A). Coördinatie via intensief overleg intern en extern. Mogelijkheden voor eventuele escalatie bij bestuur van het recreatieschap.

4.2 Vergunningen

Voor de natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard moeten verschillende planologische procedures worden doorlopen, waaronder een omgevingswetvergunning. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de initiatiefnemers van die ontwikkeling. Voor de verondieping en inrichting van de zuidelijke Honswijkerplas zijn in beginsel de benodigde vergunningen ofwel verleend ofwel is het de verantwoordelijkheid van de Dekker groep om die te verkrijgen.

5. Organisatie en capaciteit

5.1 Organisatie en capaciteit

Interne bijdragen zijn nodig van:

Rol	Uren/project
Programmamanager SGL (planvorming, bestuursadvies)	240
Senior projectleider (projectmanagement)	160
Adviseur Financiën (financieel advies)	50
Juridisch adviseur (aanpassing overeenkomsten en juridisch advies)	80
Senior rentmeester (begeleiden herschikking grondposities)	160
Senior boswachter beheer (advies uiteindelijke beheersituatie)	50

De urenraming is gemaakt voor de verwachte resterende projectperiode van begin 2025 tot eind 2027.

Inzet van de programmamanager Stichtse Groenlanden betreft met name planvorming en bestuursadvisering en bedraagt naar schatting 240 uur. Deze inzet maakt deel uit van de reguliere dienstverlening. Dat geldt ook voor de inzet van een adviseur financiën voor naar schatting 50 uur over de resterende projectperiode.

Voor de inzet van de senior projectleider tbv met name algeheel projectmanagement, coördinatie van de interne capaciteit en begeleiding van de externe adviseur; van de juridisch adviseur tbv met name beoordeling van effecten van de ontwikkelingen op bestaande overeenkomsten en van eventueel nieuw te sluiten overeenkomsten; van de senior boswachter tbv met name advisering over de beheerconsequenties van beleidskeuzes; en van de senior rentmeester tbv met name onderhandelingen over en effectuering van grondtransacties is aanvullende dekking nodig, want deze uren zijn niet voorzien vanuit de reguliere dienstverlening.

Voor de civieltechnische begeleiding van de werkzaamheden van Dekker en civieltechnische beoordeling van de plannen voor de natuurontwikkeling wordt een adviserende externe partij betrokken, zoals dit eerder ook gebeurde vanuit Recreatie Midden-Nederland. Het voorstel is om hier Civielmediair voor in de arm te nemen, waar de externe adviseur van destijds nu voor werkt. Betreffende adviseur is deskundig en kent het dossier en de betrokken partijen.

5.2 Externe partijen

Een belangrijke externe partij is de Dekker groep. Met deze aannemer heeft het recreatieschap een lopende overeenkomst voor verondieping van de zuidelijke Honswijkerplas. Dekker heeft ook de noordelijke Honswijkerplas (zwemplas) aangelegd. De gronden bij de zuidelijke Honswijkerplas zijn actueel in eigendom van Dekker en zullen volgens de vigerende afspraken eind 2027 teruggeleverd worden aan het recreatieschap.

Andere belangrijke externe partijen zijn de initiatiefnemers voor de natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard. Het gaat hierbij om:

- Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden
- Provincie Utrecht en
- Rijkswaterstaat

Verder is Staatsbosbeheer betrokken vanuit haar rol als huidig en toekomstig grondeigenaar van percelen met een natuurinrichting in de Honswijkerwaard.

Externe partijen ramen hun eigen inzet en dragen zelf de kosten daarvan.

6. Planning

6.1 Start- en einddatum

Startdatum van dit plan van aanpak is 1 januari 2025, einddatum is 31 december 2027.

6.2 Fasering

Op basis van het besluit van het Algemeen bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden is dit document opgesteld als voorstel aan de secretaris van het recreatieschap als gedelegeerd opdrachtgever.

Als de secretaris instemt met dit plan van aanpak, sluiten we namens het recreatieschap aan bij het proces van de natuurontwikkeling Honswijkerwaard.

6.3 Mijlpalen

Mijlpalen zijn nader te bepalen, mede in samenspraak met de projectpartners. Uiteindelijk moet er voor eind 2027 een inrichting zijn gerealiseerd van de percelen in de Honswijkerwaard, conform vigerend besluit ten aanzien van de verondieping of conform de deadlines voor realisatie van de natuurontwikkeling, in het bijzonder de KRW-doelen.

7. Financiën

7.1 Kosten personele inzet 2025 t/m 2027

Rol	Uren	Tarief	Totaal
Programmamanager SGL *	240		-
Senior projectleider	160	€139	€22.240
Adviseur Financiën *	50		-
Juridisch adviseur	80	€139	€ 11.120
Senior rentmeester	160	€139	€ 22.240
Senior boswachter beheer	50	€ 96	€ 4.800
Civieltechnisch advies	**	**	€ 41.000
Totaal			€101.300

* Inzet maakt deel uit van de reguliere dienstverlening (zie 5.1).

** Er is een offerte ontvangen voor civieltechnische begeleiding door Civielmediair gedurende de resterende contractperiode tot en met Q3 2027. Die offerte belooft een bedrag van €41k ex BTW. Voorgesteld wordt om daarmee in te stemmen, omdat de betreffende adviseur goed bekend is met het dossier vanwege zijn eerdere betrokkenheid. Dit geeft wel aanleiding om voor te stellen af te wijken van het inkoopbeleid van het recreatieschap.

Het totaal: ad € 101.300 is te dekken uit een te vormen projectkrediet ten laste van de bestemmingsreserve Honswijkerplas van recreatieschap Stichtse Groenlanden.

7.2 Dekking

De inzet vanuit Staatsbosbeheer ten behoeve van het recreatieschap Stichtse Groenlanden inclusief de civieltechnische begeleiding door een externe adviseur wordt na instemming van het algemeen bestuur van het recreatieschap gedekt uit de begroting van het recreatieschap, in het bijzonder vanuit de (jaarlijkse dotatie aan de) bestemmingsreserve Honswijkerplas. De stand van de bestemmingsreserve Honswijkerplas per 1.1.2025 was ongeveer €950k.

De opbrengst vanuit de verondieping van de Honswijkerplas voor het recreatieschap en daarmee de dotatie aan de bestemmingsreserve Honswijkerplas obv was voor 2024 ruim €50.000. Voor de resterende jaren van de overeenkomst met de Dekker groep (2025 tm 2027) worden vergelijkbare jaaropbrengsten, dus toevoegingen aan de bestemmingsreserve verwacht.

Daarnaast is het aannemelijk, dat SGL nog opbrengsten krijgt van grondtransacties waarbij eigendommen in de Honswijkerwaard worden vervreemd aan Staatsbosbeheer (droge natuur), RWS (natte natuur) en HDSR (dijkversterking).

8. Communicatie

8.1 Communicatieplan

Interne communicatie is een verantwoordelijkheid van de projectleider zelf. Dit zal gebeuren in de vorm van diverse overleggen, mailverkeer, etc.

Externe communicatie met de initiatiefnemers van de natuurontwikkeling is ook een verantwoordelijkheid van de projectleider. Daar waar nodig en logisch zullen de collega's die een bijdrage leveren in dit project zelf, in afstemming met de projectleider communiceren met de initiatiefnemers.

Externe communicatie met de opdrachtgever en in het bijzonder de provincie en gemeente Houten als meest betrokken deelnemers in het recreatieschap gebeurt door de projectleider in samenspraak met de accountmanager.

8.2 Samenhang met andere projecten / programma's

Staatsbosbeheer heeft een eigen samenwerkingsovereenkomst met Rijkswaterstaat voor de realisatie van KRW-doelen langs de grote rivieren in Oost Nederland.

In het ontwikkelprogramma van het recreatieschap SGL is de Honswijkerplas Zuid onderdeel van het project recreatief knooppunt 't Waal.

Actueel worden voorbereidingen getroffen voor versterking van de Lekdijk ter hoogte van de Honswijkerplas (deeltraject). Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden is daarvoor eerstverantwoordelijke. In samenhang met die dijkversterking wordt ook gekeken naar huidige en toekomstige grondposities van overheden en naar projecten die raakvlakken hebben met de versterking van de Lekdijk en de belangen die daaraan verbonden zijn. Daarbij speelt bijvoorbeeld ook de realisatie van veilige wandeloversteekplaatsen over de dijk naar de uiterwaarden en het opnieuw beleefbaar maken van een batterij aan de noordelijke Lekdijk, als onderdeel van UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies.

8.3 Issues

Er staat veel druk op de realisatie van de natuurontwikkeling in de Honswijkerwaard. Tegelijkertijd is het van belang, dat de belangen van het recreatieschap goed tot hun recht (blijven) komen.

Dat kan spanningen en daarmee issues opleveren.